

Ciklosporin

Ciklosporin er en immundempende medisin som tilhører legemiddelgruppen kalsinevrinhemmere. Den brukes primært for å hindre at kroppen frastøter seg et nytt organ. Et fremmed organ vil aktivere immunsystemet som så prøver å angripe det nye organet slik at det frastøtes. Ciklosporin brukes for å forhindre denne reaksjonen. Det brukes som oftest i kombinasjon med andre typer immundempende medisiner.

Ulike varianter av medisinen

Mikstur: Sandimmun Neoral® 100 mg/ml

Kapsler: Sandimmun Neoral® 25 mg, 50 mg og 100 mg

Hvordan medisinen skal tas

Dosering: Ciklosporin tas to ganger daglig, morgen og kveld. Kapslene bør svelges hele med et glass vann. Det er viktig at dosene tas til samme tid hver dag, for å sikre en jevn konsentrasjon av ciklosporin i blodet. Dosen bestemmes ut i fra konsentrasjonen i blodet, og det tas derfor jevnlig kontroll av dette. Dosen endres i henhold til transplantasjonsprotokoll. Man må ikke slutte å ta ciklosporin uten i samråd med lege.

Har du glemt å ta en dose immundempende medisin?

Ta den med det samme! Neste dose tas til riktig tid.

Har det gått 12 timer siden du skulle tatt medisin?

Dvs at du oppdager det når du skal ta neste dose, ta 1/2 dose.

Har du glemt to doser eller flere, eller er usikker?

Kontakt barnets lege (på lokalsykehuset / Rikshospitalet).

Utblanding: Miksturen skal fortynnes ut før den gis, slik at dosen blir nøyaktig, samt for å minske bitter smak. Bruk eple- eller appelsinjuice, evt. mineralvann (grapefruktjuice skal ikke brukes, da dette kan føre til økt konsentrasjonen av ciklosporin i blodet). Mengden væske som brukes avhenger av hvor stort barnet er, men skal ikke være mindre enn 10 ml for hver ml mikstur som skal gis. Det er viktig at man bruker samme type væske og omtrent like stort volum hver gang slik at man får en så jevn konsentrasjon i blodet som mulig. Miksturen ristes før bruk og drikkes så snart den er blandet ut. Til oppmåling av dosen skal man bruke sprøytene/ pipettene som følger med i pakken. Disse skal ikke vaskes, men tørkes av med rent papir (se forøvrig forklaring med bilder i pakningsvedlegget).

Til måltider eller ikke: Kan tas med eller uten mat.

De viktigste bivirkningene

Det er viktig å huske at virkningen av medisinen er at barnet får beholde det nye organet. Alle medisiner har bivirkninger. Ingen kan si om barnet kommer til å få bivirkninger, hvilke du evt. får og i hvilken grad barnet kan få dem, fordi det varierer veldig fra person til person. Bivirkninger avtar i takt med at dosen reduseres. Husk å si ifra til legen om barnet får bivirkninger slik at legen kan gjøre noe med dem.

De vanligste/viktigste bivirkningene som kan oppstå er:

- Uheldig påvirkning av nyre- og leverfunksjon
- Høyt blodtrykk
- Hodepine
- Skjelving
- Økt hårvekst i ansikt og øvre del av kropp
- Økt vekst av tannkjøtt

Kontakt lege

- Dersom du har vedvarende problemer med medisiner av barnet ditt.
- Dersom barnet har fått for mye ciklosporin.
- Dersom du mistenker bivirkninger.
- Ved mistanke om infeksjon (f.eks. feber, sår hals)
- Dersom barnet ved to doseringer kaster opp innen det har gått 2 timer etter at medisinen er gitt.
- Vedvarende kvalme og oppkast eller diaré.

Praktiske opplysninger

Oppbevaring og holdbarhet: Ciklosporin kapsler og mikstur skal oppbevares i romtemperatur og ikke over 25 °C, på et tørt sted. Holdbarheten er angitt på pakningen. Kapslene bør oppbevares i folien inntil de skal brukes. Miksturen må *ikke* stå i kjøleskap, fordi den da kan stivne eller bli klumpete. Etter at flasken er åpnet er miksturen holdbar i 2 måneder, men ikke lenger enn holdbarheten som er oppgitt på pakningen.

Resept: Ciklosporin fås på blå resept.

Kontroller: Konsentrasjonen av ciklosporin i blodet måles jevnlig i forbindelse med kontroller. Blodprøven tas rett før neste dose (C₀ eller "bunnspeil") eller 2 timer etter at medisinen er tatt (C₂). Forhør deg med legen om barnet skal ta ciklosporin om morgenen før det skal til kontroll. Blodtrykk, samt lever- og nyrefunksjon vil da også bli kontrollert. ►

Annet: Effekten av ciklosporin kan påvirkes av andre legemidler, naturlegemidler og kosttilskudd og noen kombinasjoner frarådes. Dette bør vurderes før man starter med slikt.

Beskytt barnet mot sterk sol ved å bruke solkrem med høy faktor og evt. dekke til med klær ettersom immundempende medisiner øker risikoen for hudkreft.

Immundempende medisiner skal alltid tas med inn på flyet, ikke sendes i bagasjen. Oppbevar dem i originalemballasjen med apoteketiketten på.

For generelle råd når barnet skal ta medisiner, se www.legemidlertilbarn.no/legemiddelskriv.